

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 6. november 2012
Kontor: Procesretskontoret
Sagsbeh: Stine Maria Tolstrup
Christensen
Sagsnr.: 2012-0030-0947
Dok.: 528607

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 174 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 1. november 2012. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Pernille Skipper (EL).

Morten Bødskov

/

Cristina Angela Gulisano

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 174 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren oplyse, hvad det vil koste at regulere indtægtsgrænserne for fri proces som foreslået af Retsplejerådet i betænkning nr. 1436/2004?”

Svar:

1. Retsplejerådet foreslog i sin betænkning nr. 1436/2004 om reform af den civile retspleje III (Adgang til domstolene) (herefter betænkningen) at forhøje indtægtsgrænsen for samlevende fra 293.000 kr. om året til 350.000 kr. om året (2004-niveau). Der blev derimod ikke foreslået en forhøjelse af indtægtsgrænsen for enlige (230.000 kr. om året (2004-niveau)). Retsplejerådets begrundelse for forslaget var at bringe forholdet mellem indtægtsgrænsen for enlige og indtægtsgrænsen for samlevende i overensstemmelse med nutidige samlivsmønstre, hvor det er almindeligt, at begge parter har erhvervsindtægter. Der henvises til betænkningen, side 361 og 510.

Retsplejerådets forslag til ændring af retsplejelovens regler om retshjælp og fri proces blev i vidt omfang gennemført ved lov nr. 554 af 24. juni 2005 om ændring af retsplejeloven og forskellige andre love (Sagsomkostninger, retshjælp og fri proces). Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget (L 132), at Justitsministeriet dog ikke fandt grundlag for at lempe de økonomiske betingelser for fri proces som foreslået af Retsplejerådet, hvilket skulle ses i lyset af, at Justitsministeriet ikke fandt grundlag for at følge Retsplejerådets forslag om egenbetaling for fri proces og under hensyn til de økonomiske konsekvenser for staten, jf. Folketingstidende 2004-05, Tillæg A, side 5542.

2. De nævnte indtægtsgrænser finder anvendelse ved vurdering af, om ansøgeren opfylder de økonomiske betingelser for retshjælp ved advokat (retshjælp på trin 2 og 3) og fri proces.

For så vidt angår *retshjælp* ved advokat afhænger en vurdering af omkostningerne ved indtægtsregulering navnlig af antallet af sager, hvor enten den retshjælpssøgende afstår fra at søge advokathjælp, alene fordi indtægtsgrundlaget er overskredet, eller hvor advokaten vurderer, at indtægtsgrundlaget er overskredet, og advokaten derfor ikke yder retshjælp på enten trin 2 eller trin 3.

Det bemærkes i den forbindelse, at det er advokaten, der efter forevisning af dokumentation for den retshjælpssøgendes indtægtsforhold, udfylder ”blanket til brug ved ydelse af retshjælp efter bekendtgørelse om offentlig retshjælp ved advokater” og sender blanketten til forsikringsselskabet, hvis den retshjælpssøgende har en retshjælpsforsikring, eller i øvrigt til dommeren i den retskreds, hvor advokaten har hovedkontor, jf. § 9, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 1160 af 9. december 2011 om offentlig retshjælp ved advokater.

Advokaterne skal ikke registrere og indberette de henvendelser, hvor advokaten afstår fra at yde retshjælp. Det er bl.a. på den baggrund ikke umiddelbart muligt at oplyse, hvad det vil koste i forhold til retshjælp ved advokat at regulere indtægtsgrænsen, som foreslået af Retsplejerådet.

For så vidt angår *fri proces* afhænger vurderingen af omkostningerne ved en indtægtsregulering af bl.a. følgende forhold: 1) antallet af sager, hvor der gives afslag på fri proces, alene fordi indtægtsgrundlaget er overskredet, 2) antallet af retssager, hvor sagsøger eller sagsøgte afstår fra at søge fri proces, alene fordi indtægtsgrundlaget er overskredet, og 3) de skønnede sagsomkostninger i de under pkt. 1 og 2 nævnte sager.

Det er endvidere en grundlæggende betingelse for at opnå fri proces efter retsplejelovens §§ 327 og 328, at ansøgeren ikke overskrider indtægtsgrænsen i retsplejelovens § 325. Fri proces-myndighederne kan derfor afslå en ansøgning om fri proces alene med den begrundelse, at ansøgeren ikke opfylder de økonomiske betingelser for fri proces. Hvis et afslag på fri proces er begrundet med, at ansøgeren ikke opfylder de økonomiske betingelser, er dette imidlertid ikke ensbetydende med, at ansøgeren i øvrigt opfylder betingelserne for at opnå fri proces, dvs. har en rimelig grund til at føre proces.

Det er bl.a. på den baggrund ikke umiddelbart muligt at oplyse, hvad det vil koste i forhold til fri proces at regulere indtægtsgrænsen, som foreslået af Retsplejerådet.